

A Greenpeace véleménye a környezetvédelmi biztosítás részletes szabályairól szóló kormányrendelet tervezetéhez

A környezetvédelmi biztosítás szabályairól szóló kormányrendelet feltétlenül üdvözlendő lépés a “szennyező fizet” elvének érvényesítésére, a környezeti felelősség hatékonyabb érvényesülése érdekében. A Greenpeace szerint azonban mindenképpen szükséges lenne a tervezet hatályát a hulladékgazdálkodási tevékenységekhez köthető, illetve az ezek során felmerülő káreseményeken túl a veszélyes anyagokhoz és kockázatos technológiákhoz köthető tevékenységekre, és az ezekből fakadó esetleges káreseményekre is kibővíteni. A rendelet ezen kibővítése már csak a lakosság akkumulátorgyárakkal kapcsolatos jogos aggodalmi miatt is indokolt lenne. A Greenpeace [közvéleménykutatásából](#) kiderül, hogy a lakosok az akkumulátorgyárak potenciális szennyezésétől tartanak leginkább, illetve korábbi [részletes felmérésünk](#) is azt támasztja alá, hogy a legjelentősebb károk a veszélyes hulladékok mellett a veszélyes anyagok helytelen kezeléséből származnak.

Mindemellett fontos megjegyezni, hogy a pénzügyi felelősséget garantáló jogszabályi környezet mellett szükség van hatékonyan működő független hatóságokra és más jogalkalmazó szervekre - így független Környezetvédelmi Minisztériumra is - amelyek meg tudják akadályozni a szennyezéseket, és elébe tudnak menni annak, hogy a károkozók eltűnjenek és kibújjanak a felelősség alól.

A kormányrendelet tervezetéhez kapcsolódó észrevételek részletezése:

- A kormányrendelet valószínűsíthetően nem fed le minden olyan tevékenységet, amivel környezeti kárt lehet okozni, a hatályról szóló 1. § szerint elsősorban azokra a szereplőkre terjed ki a jogszabály hatálya, akik a hulladékkezelésben érdekeltek. Csakhogy a hulladékgazdálkodási engedély megszerzésére nem minden gazdasági szereplő köteles.
- A kormányrendelet-tervezet a hatálya alá vontak köre alapján azt sugallja, mintha csak olyan tevékenységgel lehetne környezeti kárt okozni, amelyhez hulladékgazdálkodási engedélyt kell szerezni.
- A tervezet nem taglalja azon iparvállalatok tevékenységeit, akik ugyan termelnek hulladékot, de nem ők kezelik, hanem elvitetik szakképpel.
- A mérgező, tűz- és robbanásveszélyes, környezetszennyező anyagokból eredendő károk így a rendelet értelmében nem kérhetőek számon. A veszélyes anyagokra való szabályozásnak azonban - akár csak a hazánkban működő akkumulátorgyárak közelmúltbeli baleseteiből kiindulva is - alapvető részét kellene képeznie a rendeletnek.
- Javasoljuk ez alapján a Seveso-III. irányelv hatálya alá tartozó alsó és felső küszöbértékű veszélyes üzemekre is kiterjeszteni a szabályozást a 1. és 2. mellékletben a veszélyes hulladékokra megadott pénzügyi biztosítékok alapján, az alábbi észrevételeinkkel kiegészítve:
- Az 1. és 2. számú mellékletben megadott pénzügyi biztosíték és a környezetvédelmi biztosítás meghatározásának mértéke tapasztalatok alapján nem aránylik a kockázat

mértékéhez. A Hortobágy szélén lévő illegális veszélyeshulladék-lerakóból 2500 tonna veszélyes hulladékot [400 millió Ft-ból](#) szállítottak el és kezeltek. A Budapesti Vegyiművek felszámolt Illatos úti telephelyén lévő [2300 tonnányi](#) veszélyes hulladék elszállítása és megsemmisítése [nettó 1,6 milliárd Ft-ba](#) került. Ezen példák alapján a hulladék mennyiségével és veszélyességével kapcsolatos szorzóknál sokkal szélesebb skálára és magasabb szorzóértékekre van szükség a jelenlegi tervezetben megnevezetthez képest. (pl.: 1000-2000 tonna, 2000-3000 tonna, 3000-4000 tonna stb.)

Budapest, 2023.06.30.

Simon Gergely
vegyianyag-szakértő
Greenpeace Magyarország Egyesület
1143 Zászlós utca 54. Budapest, Hungary